

Granskning av Borås Stads delårsrapport

Januari-Augusti 2021

Stadsrevisionen • Borås

Rapport

Anna Sandström
Anna Duong
Stefan Sjöblom

20
21

Innehåll

1 INLEDNING	3
1.1 Syfte och revisionsfrågor	3
1.2 Revisionskriterier	3
1.3 Ansvarig nämnd/styrelse	3
1.4 Metod	3
1.5 Projektorganisation	4
2 GRANSKNINGSRESULTAT	5
2.1 Lagar och rekommendationer	5
2.2 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	6
2.2.1 Redovisningsprinciper	6
2.3 Kommunkoncernen	6
2.4 Resultat- och balansräkning	6
2.4.1 Verifikationer och räkenskapsinformation	7
2.5 Förvaltningsberättelse	8
2.6 Ekonomiskt- och verksamhetsmässigt resultat	9
2.6.1 Resultatanalys	9
2.6.2 Finansiella mål	9
2.6.3 Verksamhetsmål	10
2.7 Drifts- och investeringsredovisning	12
2.8 Övriga iakttagelser	12
3 SAMMANFATTANDE BEDÖMNING	13

1 Inledning

Enligt kommunallag (2017:725) ska revisorerna pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Revisorerna ska även bedöma om delårsbokslutet är förenligt med de mål som Kommunfullmäktige fastställt.

Granskningen sker utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv. Stadsrevisionen har översiktligt granskat delårsrapporten för Borås Stad 2021 inklusive verksamhetsmässigt resultat/måluppfyllelse och redovisas i innevarande rapport.

Delårsrapporten och revisorernas bedömning ska behandlas av Kommunfullmäktige. Syftet är bland annat att ge Kommunfullmäktige underlag för uppföljning och styrning av den fortsatta verksamheten under året så att god ekonomisk hushållning kan säkerställas.

1.1 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att pröva om delårsrapporten och räkenskaperna är rättvisande. Granskningen ska ge revisorerna underlag för sin delårsbedömning. Delårsgranskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är delårsrapporten upprättad enligt gällande lagstiftning, rekommendationer och god redovisningssed?
- Ger delårsrapporten en rättvisande bild av resultat och ställning för Borås Stad och kommunkoncernen?
- Ger delårsrapporten en samlad bedömning om huruvida målen för god ekonomisk hushållning kommer att kunna uppnås?
- Finns större bedömningsposter eller komplexa transaktioner som behöver särskild uppmärksamhet inför årsbokslutet?

1.2 Revisionskriterier

Granskningen har utförts enligt kommunallag (2017:725), lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), God revisionsd i kommunal verksamhet samt Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation R17 Delårsrapport. Granskningen har utförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning.

1.3 Ansvarig nämnd/styrelse

Kommunstyrelsen i Borås Stad är ansvarig.

1.4 Metod

Granskningen har grundats på analys av resultat- och balansräkning samt utökad granskning av poster och processer som är av väsentlig betydelse för resultat och ställning. Granskningen har innefattat att granska ett urval av underlag samt att pröva de redovisningsprinciper som använts i verksamheten. Granskningen har genomförts med utgångspunkt i en risk- och väsentlighetsanalys, där insatser koncentrerats till områden där risken för väsentliga fel är störst. Bedömning av om delårsrapporten är rättvisande har genomförts.

Granskningen är genomförd med kontrollmålsmetodik och ett kvalitetssäkrat systemstöd¹. Granskning av fakturaunderlag och stickprov av specifikationer har genomförts. Stickprov av konton med större avvikelser mellan delåren 2020 och 2021 har utförts. Stickprov har framför allt genomförts på konton som inte granskats vid föregående delårsrapport.

En genomgång av balanskontona samt rutiner för periodisering har genomförts. Vidare har avstämningar och kontroll av moms- och skatteredovisning utförts.

Avstämning har skett med tjänstepersoner vid Stadsledningskansliet och Redovisningsservice samt med berörda tjänstepersoner i andra förvaltningar i Borås Stad.

1.5 Projektorganisation

Anna Sandström är granskningsledare. Granskningsmedarbetare är Anna Duong och Stefan Sjöblom.

¹ Revisionskontoret i Borås, Revisionskontoren i Norrköping, Linköping, Gävle, Helsingborg, Malmö och Revisionsenheten i Sörmlands läns landsting använder ett gemensamt systemstöd för granskning av delårsbokslut och årsredovisning

2 Granskningsresultat

2.1 Lagar och rekommendationer

Enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) ska kommunen minst en gång under räkenskapsåret upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten och ekonomin från räkenskapsårets början. En årsprognos ska ingå.²

Delårsrapporten ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunen och kommunkoncernens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång. Upplysning ska lämnas om förhållanden som är viktiga för bedömningen av förbundets resultat eller ställning och händelser av väsentlig betydelse för förbundet som har inträffat under rapportperioden eller efter dennas slut.³

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret. I förarbetena anger regeringen att delårsrapporten är ett viktigt styrdokument som används av fullmäktige för uppföljning av ekonomi och verksamhet.⁴ Delårsrapporten ska enligt kommunallagen (KL) 11 kap. 16 § överlämnas till revisorer och Kommunfullmäktige senast två månader efter rapportperiodens slut.⁵

Delårsrapporten ska innehålla:⁶

- en resultaträkning
- en balansräkning
- en förenklad förvaltningsberättelse

I förvaltningsberättelsen ska information lämnas om viktiga händelser som inträffat under rapportperioden.

Enligt Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation R17 som berör delårsrapport kan kommunen välja att i mindre omfattning än i årsredovisningen tillhandahålla information i sin delårsrapport. Delårsrapporten ska också enligt RKR R17 innehålla en samlad men översiktlig beskrivning av drifts- och investeringsverksamhet.⁷

Samma redovisningsprinciper som används i årsredovisningen ska tillämpas vid upprättandet av delårsrapporten.⁸

Enligt bestämmelserna i kommunallag (2017:725) ska revisorerna bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som Kommunfullmäktige beslutat om och om den uppfyller lagstiftarens krav och Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendationer avseende innehåll och utformning.⁹

Borås Stads delårsrapport och revisorernas bedömning ska behandlas av Kommunfullmäktige. Syftet är bland annat att ge Kommunfullmäktige underlag för uppföljning och styrning av den fortsatta verksamheten under året, så att god ekonomisk hushållning kan säkerställas.

² 1 kap. 3 § Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning

³ Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation R17, 2018-11

⁴ Ibid

⁵ Kommunal bokförings- och redovisningslag, kommentarer och tolkning, Eriksson, Haglund och Tagesson Studentlitteratur (2019) sid 141

⁶ 13 kap. 2 § Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning

⁷ Kommunal bokförings- och redovisningslag, kommentarer och tolkning, Eriksson, Haglund och Tagesson Studentlitteratur (2019) sid 142

⁸ Ibid

⁹ 12 kap. 2 § Kommunallag (2017:725) samt Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation R17, 2018-11

2.2 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Enligt 1 kap. 4 § LKBR ska bokföring och redovisning fullgöras på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed.¹⁰

Bokslutsprocessen har adekvata anvisningar som har informerats om i rimlig tid innan delårsbokslutets transaktioner ska vara genomförda. Huvudsakliga bokslutsjusteringar har bokförts i redovisningssystemet.

2.2.1 Redovisningsprinciper

I delårsrapporten har samma redovisningsprinciper använts som vid föregående bokslut. Enligt uppgift i delårsrapporten har prognoserna hittills för skatteintäkter och generella statsbidrag 2021 inklusive avräkning för år 2020 ökat med cirka 177 mnkr, som främst avsett coronapandemin. Statsbidragen har periodiserats i tolfte delar. I och med detta har Kommunfullmäktige antagit två tilläggsbudgetar på totalt 47 mnkr under våren 2021.¹¹

Avstämning gällande hantering av statsbidrag har genomförts mot RKR:s yttrande gällande statsbidrag med anledning av särskilda omständigheter kopplade till coronapandemin.¹² Stadsrevisionen noterar att rekommendationen i huvudsak har följts.

2.3 Kommunkoncernen

Det är upp till varje kommun att avgöra om de kommunala koncernföretagen ska omfattas av delårsrapporten. Detta gäller såväl räkenskaperna som den förenklade förvaltningsberättelsen. Kommunerna bör härvid beakta om sammanställda räkenskaper krävs för att möjliggöra en relevant och tillräcklig grund för utvärdering av god ekonomisk hushållning.¹³ Upplysningar om den kommunala koncernen, inklusive kommunalförbund och räddningstjänst, delges i delårsrapporten.¹⁴

I förvaltningsberättelsen skriver man följande:

”Årsprognosen för bolagen totalt är på 116 mnkr. Prognosen är 19 mnkr bättre än budget, bestående av positiv avvikelse för bostadsbolagen med två mnkr och för stadshuskoncernen med 17 mnkr. Kommunstyrelsen bedömer att stadshuskoncernens underskottsbolag kan finansieras med koncernbidrag 2021.

Kommunstyrelsen konstaterar att bolagens delårsrapporter varierar i innehåll. De bolag som rapporterar budgetavvikelser behöver förstärka sin analys. I flera fall har inte heller någon redovisning av periodens styrelsearbete lämnats.”¹⁵

2.4 Resultat- och balansräkning

Enligt 13 kap. 3 § LKBR ska det för varje post eller delpost i resultaträkningen i en delårsrapport redovisas belopp för motsvarande period under närmast föregående räkenskapsår, prognos för resultatet för räkenskapsåret och budget för innevarande räkenskapsår.

I samma paragrafs andra stycke anges att för varje post eller delpost i balansräkningen i en delårsrapport ska det redovisas belopp för motsvarande post för närmast föregående räkenskaps utgång.

¹⁰ 1 kap. 4 § Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning

¹¹ Delårsrapport januari-augusti 2021, Borås Stad, fastställt av Kommunstyrelsen 2021-10-25, sid. 19

¹² RKR, Yttrande om vissa redovisningsfrågor med anledning av särskilda omständigheter kopplade till coronapandemin (september 2020)

¹³ Ibid

¹⁴ Delårsrapport januari-augusti 2021, Borås Stad, fastställt av Kommunstyrelsen 2021-10-25, sid. 3-4 och 38

¹⁵ Ibid, sid. 34

Uppställningen i delårsrapporten bör överensstämma med resultaträkning och balansräkning enligt årsredovisningen för det närmast föregående räkenskapsåret. Delårsrapporten bör också innehålla jämförelsesiffror för motsvarande period föregående år.¹⁶

Borås Stad upprättar sin delårsrapport per 31 augusti vilket är en period av åtta månader. Detta är inom den tidsram som LKBR anger.

Delårsrapporten innehåller:

- Resultaträkning
- Balansräkning
- Balansräkning per den aktuella delårsperiodens slut
- Jämförelsetal för närmast föregående räkenskapsårs utgång
- Resultaträkning för delårsperioden med jämförelsetal för motsvarande period närmast föregående räkenskapsår
- Helårsprognos
- Årsbudget

Uppställningarnas form beträffande resultat- och balansräkningar för Borås Stad överensstämmer med uppställningen i senaste årsredovisningen och är överensstämmande med regelverket i LKBR. Information om koncernen återfinns numera i delårsrapporten på ett adekvat sätt.

2.4.1 Verifikationer och räkenskapsinformation

För varje ekonomisk händelse ska det finnas en verifikation. Har en kommun eller ett landsting tagit emot en uppgift om ekonomiska händelser i den form som anges i 2 kap. LKBR ska denna uppgift kompletteras med uppgifter som kan användas som verifikation.¹⁷ Om det behövs med hänsyn till arten av den mottagna verifikationen, får bokföringen i stället grundas på en särskilt upprättad hänvisningsverifikation.¹⁸

Verifikationen ska innefatta uppgift om när den har sammanställts, när den ekonomiska händelsen har inträffat, vad denna avser, vilket belopp den gäller och vilken motpart den berör. I förekommande fall ska verifikationen även innefatta upplysning om handlingar eller andra uppgifter som har legat till grund för den ekonomiska händelsen samt var dessa finns tillgängliga.¹⁹

Verifikationer ska ingå i delårets räkenskapsinformation. Räkenskapsinformation är sådana uppgifter i övrigt som är av betydelse för att det ska gå att följa och förstå de enskilda bokföringsposternas behandling i bokföringen.²⁰

Revisionskontoret har genomfört stickprov av verifikationerna, cirka 150 stycken. Stickproven har genomförts gällande kundfakturering, material och tjänster m.fl. områden. Efter genomförda stickprov konstaterar Revisionskontoret i huvudsak inga avvikelser.

¹⁶ 13 kap. 3 § Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning

¹⁷ 2 kap. 3§ 2:a stycket och 3 kap. 8-10 §§, Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning

¹⁸ 3 kap. 8 § Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning

¹⁹ Ibid

²⁰ 2 kap. 4 § Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning

2.5 Förvaltningsberättelse

Enligt RKR R17 behöver inte delårsrapporten innehålla en fullständig förvaltningsberättelse, utan bara en förenklad förvaltningsberättelse.²¹

Delårsrapportens struktur, modell för analys av finansiell utveckling och ställning samt den ekonomiska redovisningen av verksamheten är i huvudsak god. Stadsrevisionen noterar att det finns med realisationsvinster, på 50 mnkr, som inte står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning i balanskravsutredningen, dock utan förklaring eller förklarat i not.

Stadsrevisionen bedömer att förvaltningsberättelsen innehåller en översikt över utvecklingen av Borås Stads och bolagens verksamheter, upplysning om ekonomi och ställning, händelser av väsentlig betydelse, förväntad utveckling samt andra förhållanden av vikt.

I avsnitten händelser av väsentlig betydelse samt resultat och ekonomisk ställning hänförs Borås Stads delårsresultat primärt till ökade skatteintäkter samt realisationsvinster från fastighetsförsäljningar i kommunen. Liksom förra året kommer Staden att få ersättning för sjuklönekostnader med anledning av pandemin.

Samtliga kommuner ska fastställa mål för god ekonomisk hushållning enligt 11 kap 1 § kommunallagen. Kommunfullmäktige ska dessutom besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen.²² Dessa krav med utgångspunkt i kommunallagen har funnits i oförändrad form sedan 2006.

Stadsrevisionen noterar att Kommunfullmäktiges budget²³ har skrivningar om god ekonomisk hushållning, men Kommunfullmäktige har inte beslutat om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Däremot har Riktlinjer för Finansverksamheten en skrivning om god ekonomisk hushållning:

”Det övergripande målet för finansverksamheten inom kommunkoncernen är att medverka till en god ekonomisk hushållning genom att tillgodose verksamhetens behov av finansiering enligt budget, säkerställa betalningsförmågan och trygga tillgången på kapital, inom ramen för ovanstående, eftersträva bästa möjliga finansnetto, effektivisera och utnyttja stordriftsfördelar inom upplåning, kapitalflöden, likviditetshantering, betalningsrutiner och övriga finansiella tjänster.”²⁴

Stadsrevisionen noterar att Borås Stads delårsrapport har liknande skrivning om god ekonomisk hushållning. I delårsrapporten framgår att det pågår ett arbete med att ta fram och implementera sådana riktlinjer i Borås Stad som avses att gälla för hela kommunkoncernen.

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om målen om god ekonomisk hushållning kommer uppnått och följts i enlighet med RKR R17.²⁵ Stadsrevisionen konstaterar att förvaltningsberättelsen i Borås Stads delårsrapport innehåller en sammanställning av mål och uppdrag. Framställningen är i allt väsentligt deskriptiv tillsammans med en bedömning av genomförandet för den period delårsrapporten omfattar. I delårsrapporten genomförs en samlad bedömning om Borås Stads mål för god ekonomisk hushållning kommer uppnås under 2021. I delårsrapporten framkommer att de finansiella målen förväntas uppnås och att Kommunfullmäktiges indikatorer kommer uppnås huvudsakligen helt eller delvis. Även kommunkoncernens bolag har en god ekonomi, enligt delårsrapporten, och en väl fungerande verksamhet vilket förstärker bilden av god ekonomisk hushållning.

²¹ Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation R17, 2018-11

²² 11 kap. 1 § Kommunallag (2017:725)

²³ Budget 2021, Budget 2021 fastställt av Kommunfullmäktige 26 november 2020, sid. 24

²⁴ Riktlinjer för Finansverksamheten reviderad av Kommunfullmäktige 2019-06-19

²⁵ Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation R17

2.6 Ekonomiskt- och verksamhetsmässigt resultat

2.6.1 Resultatanalys

Enligt Kommunfullmäktiges budget är resultatet för helåret budgeterat till 80 mnkr.²⁶ Stadsrevisionens uppdrag är att bedöma om delårsrapportens ekonomiska resultat är förenligt med Kommunfullmäktiges beslut om finansiella mål och om verksamheten bedrivs i enlighet med fastställda mål.

Borås Stad redovisar ett överskott på 369 mnkr för perioden 2021-01-01 – 2021-08-31. Motsvarande period 2020 uppgick överskottet till 284 mnkr.

I delårsrapporten framgår följande angående nämndernas prognos om resultatet:

”I dagsläget redovisar nämnderna ett förväntat sammantaget underskott för helåret på endast sex mnkr. Inom detta underskott kan netto -20 mnkr härledas till konsekvenser av coronaviruset. Förra året blev nämndutfallet -43 mnkr och då ingick sanering av Gässlösa med 30 mnkr. Kommunstyrelsens bedömning är att det råder viss försiktighet hos en del nämnder. Utfallet för hela nämndsektorn per augusti indikerar ett bättre resultat vid årets slut. Bokslutet för 2021 kommer utvisa detta.

Liksom förra året kommer nämndernas merkostnader för Covid-19 att hanteras i sedvanlig ordning i bokslutet för 2021. Kommunstyrelsen vill i detta läge analogt med 2020 kommunicera att man avser att se välvilligt på att motiverade merkostnader med anledning av Covid-19 ska undantas nämndernas ackumulerade resultat för 2021. Det är dock Kommunfullmäktige som slutligen beslutar om stadens årsredovisning däribland nämndernas utgående resultat.”²⁷

För helåret 2021 redovisar Borås Stad en prognos om överskott på 290 mnkr.

2.6.2 Finansiella mål

Kommunfullmäktige fastställde i budget för 2021 följande långsiktiga/översiktliga finansiella mål för kommunen:²⁸

- Årets resultat ska uppgå till minst 2-3 % av skatteintäkter och generella statsbidrag
- Soliditeten ska uppgå till cirka 80 %
- Självfinansieringen av investeringarna ska vara 80 %

²⁶ Budget 2021, Budget 2021 fastställt av Kommunfullmäktige 26 november 2020, sid 28

²⁷ Delårsrapport januari-augusti 2021, Borås Stad, fastställt av Kommunstyrelsen 2021-10-25, sid 19

²⁸ Budget 2021, Budget 2021 fastställt av Kommunfullmäktige 26 november 2020, sid 26-27

I budget för 2021 fastställdes även finansiella mål för budgetåret:²⁹

- Årets resultat ska uppgå till minst 1,2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag
- Soliditeten ska uppgå till 70 %
- Självfinansieringen av investeringarna ska vara 61 %

Stadsrevisionen noterar att samtliga tre av årets finansiella mål troligen kommer att uppnås under 2021. Årets resultat prognostiseras till 4,1 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Självfinansieringsgraden av investeringarna beräknas enligt delårsrapporten uppgå till 86 % på helårsbasis. Det långsiktiga soliditetsmålet på 80 % nämns inte i delårsrapporten men soliditeten förväntas uppgå till 71,4 % på helårsbasis.³⁰ Stadsrevisionen kan konstatera att tre av de tre finansiella mål för budgetåret 2021 beräknas vara uppnådda vid årets slut.

2.6.3 Verksamhetsmål

Lagstiftningen fokuserar på god ekonomisk hushållning och på att öka långsiktigheten i den ekonomiska och verksamhetsmässiga planeringen. Lagen ställer krav på att budgeten ska innehålla finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten. Uppföljning av dessa mål ska göras i delårsrapport och årsredovisning.³¹

Kommunfullmäktiges budgetbeslut för år 2021 innefattar Vision 2025 och sju strategiska målområden samt stödområdet Ekonomi och egen organisation. I beredningen av budgeten har Kommunstyrelsen kopplat indikatorer med målvärden till målområdena. Budget och redovisning av mål ska hanteras inom styr- och ledningssystemet.³² Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om målen och riktlinjerna har uppnåtts och följts i enlighet med kommunallagen och lagen om kommunal bokföring och redovisning.³³ Stadsrevisionen konstaterar att förvaltningsberättelsen i Borås Stads delårsrapport innehåller en sammanställning av mål och uppdrag. Framställningen är i allt väsentligt deskriptiv tillsammans med en bedömning av genomförandet för den period delårsrapporten omfattar.

Stadsrevisionens bedömning av måluppfyllelsen grundar sig på helt uppnådda målvärden och helt genomförda uppdrag. Ofullständigt uppnådda mål och uppdrag kan inte bedömas med revisionell säkerhet.

Kommunfullmäktiges indikatorer med målvärden

I Kommunfullmäktiges budget för år 2021 har målvärden formulerats för 23 indikatorer kopplade till de strategiska målområden som ingår i Borås Stads Vision 2025.³⁴ I Kommunfullmäktiges budget anges även om respektive indikator ska öka eller minska. Utav de 23 indikatorerna är det 20 stycken som ska öka under året och tre som ska minska under året enligt budgeten. I budgeten anges även senaste utfall 2020 för 15 av indikatorerna och för åtta indikatorer redovisas istället senaste utfall 2019.

Av indikatorerna är det elva stycken som följs upp till delåret. Indikatorerna redovisas med de utfall som finns tillgängligt för tertial 2 år 2021. Stadsrevisionen noterar att för vissa indikatorerna finns jämförelse i delårsrapporten med en tidsperiod som sträcker sig från tertial 1 år 2016, tertial 1 år 2017 eller tertial 1 år 2019 och framåt. Vissa indikatorer har utfallet för helåren 2016–2020 som jämförelse. Stadsrevisionen konstaterar att de olika tidsserierna inte underlättar för läsaren att följa utfallet av indikatorerna.

²⁹ Ibid m,

³⁰ Delårsrapport januari-augusti 2021, Borås Stad, fastställt av Kommunstyrelsen 2021-10-25, sid. 19 och 24

³¹ 11 kap. 1 §§ Kommunallag (2017:725)

³² Budget 2021, Budget 2021 fastställt av Kommunfullmäktige 26 november 2020, sid. 20-21

³³ 12 kap. 1 §§ Kommunallagen (2017: 725) 11 kap. 1 §§ Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning

³⁴ Budget 2021, Budget 2021 fastställt av Kommunfullmäktige 26 november 2020, sid 10-18

Delårsrapporten redovisar måluppfyllelsen i förhållande till Kommunfullmäktiges indikatorer enligt nedan:

- **Antal gästnätter ska öka.** Utfallet för indikatorn för tertial två är lite lägre än utfallet för år 2020. Under 2020 och första tertialet 2021 har antalet gästnätter varit färre än före pandemin. Innan pandemin hade antalet gästnätter en svagt ökande trend.
- **Andelen föräldrar som känner sig trygga när de lämnar sitt barn på förskolan ska öka, %.** Utfallet för indikatorn för tertial två ligger är lite lägre än utfallet för år 2020. Trenden har varit rätt jämn sedan 2016.
- **Andelen elever i åk 9 som är behöriga till något nationellt gymnasieprogram ska öka, %.** Utfallet för indikatorn för tertial två är lägre än för år 2020. Trenden sedan år 2016 är fallande.
- **Det genomsnittliga meritvärdet i årskurs 9 ska öka.** Utfallet för indikatorn för tertial två är litets högre än utfallet för år 2020. Trenden har varit rätt jämn sedan 2016.
- **Andelen elever som känner sig trygga i grundskolan, åk 4-9 ska öka, %.** Utfallet för indikatorn för tertial två är lite högre än utfallet för år 2020. Trenden har varit fallande sedan år 2016.
- **Andelen elever som känner sig trygga i gymnasieskolan ska öka, %.** Utfallet för indikatorn för tertial två är lite lägre än utfallet för år 2019. Trenden har varit rätt jämn sedan 2016.
- **Andelen av ansökningarna om bygglov med fullständiga handlingar som fått beslut senast 8 veckor efter ansökan ska öka, %.** Utfallet för indikatorn för tertial två är lite lägre än utfallet för år 2020. Trenden har varit ökande sedan 2016.
- **Andelen närproducerade livsmedel ska öka, %.** I uppföljningen står att utfall för tertial två saknas på grund av att närproducerade livsmedel inte är inlästa i det nya upphandlingssystemet. Trenden har varit minskande sedan 2016.
- **Andelen ekologiska livsmedel ska öka, %.** Utfallet för indikatorn för tertial två är lägre än utfallet för år 2020. Trenden har varit rätt jämn sedan 2016.
- **Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.** Utfallet för indikatorn för tertial två är lite lägre än utfallet för år 2020. Trenden har varit jämn sedan 2016 men ökade under pandemin.
- **Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten ska minska.** Utfallet för indikatorn för tertial två är högre än utfallet för år 2020. Trenden har varit sjunkande sedan 2016.

Stadsrevisionen konstaterar att för en indikator saknas utfall i tertial två på grund av att inläsning i upphandlingssystemet inte är klar. Av övriga tio indikatorer som följs upp i delårsrapporten är målet uppfyllt för tre av indikatorerna (30 %). För sju av indikatorerna (70 %) är inte målet uppfyllt.

Stadsrevisionen noterar att överlag analyseras indikatorerna i delårsrapporten och det redogörs för åtgärder att nå indikatorernas mål under året.

Kommunfullmäktiges uppdrag

Borås Stads nämnder och styrelser har avseende 2021 fått 26 uppdrag från Kommunfullmäktige i dess budgetbeslut.³⁵ När det gäller uppdragen bedöms de uppdrag som gäller för år 2021, vilket innebär att tidigare uppdrag inte beaktas. Delårsrapporten redovisar uppdragens grad av genomförande enligt nedan:

0 ■ 21 ◆ 5 ● 0 — av 26 uppdrag

Av de 26 uppdrag som Kommunfullmäktige givit nämnder, Kommunstyrelsen och kommunala bolag 2021 har 21 inte genomförts, vilket motsvarar drygt 81 %. Stadsrevisionen noterar att det saknas en analys av uppdragen i delårsrapporten samt saknas en prognos för huruvida uppdragen kommer att kunna genomföras under året.

Stadsrevisionen noterar att delårsrapporten innehåller en prognos avseende måluppfyllelse/genomförande på helårsbasis för indikatorer men inte för uppdrag.

2.7 Drifts- och investeringsredovisning

Enligt RKR R17 ska en samlad – men översiktlig – beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet ingå. Delårsrapporten innehåller en samlad och översiktlig bild över investeringsredovisningen.³⁶ Större investeringsprojekt som pågår visas i tabellformat med såväl utfallet för perioden som en prognos för det totala utfallet.³⁷

Koncernens investeringar i anläggningstillgångar fortsätter, och hittills i år uppgår de till 790 mnkr. Kommunen står för 323 mnkr och bolagen för 467 mnkr. Prognosen för helåret är 1 695 mnkr. Nettoinvesteringarna kommer att uppgå till 684,4 mnkr enligt prognos. Totalt uppgår budgeterad nettoinvestering till 871,1 mnkr under året varav 177,4 mnkr avser ej förbrukade investeringsmedel från tidigare år. Några av de större projekten som pågått under 2021 är Myråsskolan och Byttorpsskolans om- och tillbyggnad.³⁸

Stadsrevisionen noterar att Borås Stad har en samlad och översiktlig beskrivning av kommunens driftsredovisning i delårsrapporten.

2.8 Övriga iakttagelser

Stadsrevisionen noterar att delårsrapporten innehåller ett avsnitt om tvister och ett avsnitt om den löpande uppföljningen av intern kontroll. Stadsrevisionen noterar även att det finns en uppställning av antalet anmälda bisysslor i nämnderna.

³⁵ Ibid

³⁶ Delårsrapport 2021 Borås Stad, fastställt av Kommunstyrelsen 2021-10-25, sid.32

³⁷ Ibid, s. 4

³⁸ Delårsrapport 2021 Borås Stad, fastställt av Kommunstyrelsen 2021-10-25, sid. 4 och sid. 32-33

3 Sammanfattande bedömning

Sammanfattningsvis bedömer Stadsrevisionen att Borås Stads delårsrapport till innehåll och utformning i huvudsak är upprättad enligt God redovisningssed, lagen om kommunal bokföring och redovisning, kommunallagen och RKR:s rekommendation R17 - Delårsrapport. Borås Stads delårsrapport lämnar i allt väsentligt upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering, den ekonomiska ställningen och räkenskaperna redovisas i huvudsak på ett rättvisande sätt.

Stadsrevisionen bedömer att samtliga tre finansiella mål för budgetåret troligen kommer att uppnås under 2021.

Stadsrevisionen noterar att Borås Stad inte har upprättat riktlinjer för god ekonomisk hushållning i enlighet med kommunallagen, däremot finns skrivningar om god ekonomisk hushållning både i Kommunfullmäktiges budget och i uppdaterade riktlinjer för Finansverksamheten. I delårsrapporten framgår att det pågår ett arbete med att ta fram och implementera sådana riktlinjer i Borås Stad som avses att gälla för hela kommunkoncernen.

I Kommunfullmäktiges budget för 2021 har målvärden formulerats för 23 indikatorer kopplade till de åtta strategiska målområden som ingår i Borås Stads Vision 2025. Av indikatorerna är det elva stycken som följs upp i delårsrapporten. Stadsrevisionen konstaterar att för en indikator saknas utfall i tertial två på grund av att inläsning i upphandlingssystemet inte är klar. Av övriga tio indikatorer som följs upp i delårsrapporten är målet uppfyllt för tre av indikatorerna (30 %). För sju av indikatorerna (70 %) är inte målet uppfyllt. Stadsrevisionen noterar att överlag analyseras indikatorerna i delårsrapporten och det redogörs för åtgärder att nå indikatorernas målvärden under året.

Stadsrevisionen konstaterar att av 26 uppdrag som Kommunfullmäktige givit nämnder och kommunala bolag 2021 har 21 inte genomförts, vilket motsvarar drygt 81 %. Stadsrevisionen noterar att det saknas en analys av uppdragen i delårsrapporten samt saknas en prognos för huruvida uppdragen kommer att kunna genomföras under året.

Stadsrevisionen konstaterar att Kommunfullmäktige behandlar delårsrapporten i november månad, vilket medför att tiden för att vidta åtgärder före årets slut blir mycket kort. Stadsrevisionen bedömer mot denna bakgrund att perioden för delårsrapporten och dess behandling under november månad i Kommunfullmäktige ligger för sent för att kunna utgöra ett underlag för styrning.

Borås 2021-11-08

Andreas Ekelund,
Revisionschef

Anna Sandström
Certifierad kommunal yrkesrevisor

BORÅS
STAD

STADSREVISIONEN

Besöksadress Sturegatan 42 **Postadress** 501 80 Borås
Telefon 033-35 71 56 **E-post** revisionskontoret@boras.se
Webbplats boras.se/stadsrevisionen